

Torsdagen den 31 januari

Kl. 14.00–15.17

§ 1 Val av ledamöter i delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol

Val av fyra ledamöter i delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol företogs.

Valen skulle gälla till dess att riksdagen genomför nya val under nästa valperiod.

Sedan kammaren godkänt valberedningens gemensamma lista var följande personer valda till ledamöter i delegationen till *den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol*:

Petter Löberg (S)
Carl-Oskar Bohlin (M)
Maria Strömkvist (S)
Lotta Finstorp (M)

§ 2 Val av suppleanter i delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol

Val av fyra suppleanter i delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol företogs.

Valen skulle gälla till dess att riksdagen genomför nya val under nästa valperiod.

Sedan kammaren godkänt valberedningens gemensamma lista var följande personer valda till suppleanter i delegationen till *den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol*:

Linda Westerlund Snecker (V)
Johan Forssell (M)
Rasmus Ling (MP)
Helena Bouveng (M)

§ 3 Frågestund

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning.

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av statsrådet Per Bolund, statsrådet Annika Strandhäll, statsrådet Ardan Shekarabi och statsrådet Hans Dahlgren. Statsrådet Per Bolund besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Försäkringskassans verktyg för bedömning av psykisk ohälsa

Anf. 2 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M):

Fru talman! Vi mår allt sämre, och antalet sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa ökar. Det är dessutom svårt att diagnostisera psykisk ohälsa.

När handläggare på Försäkringskassan ska ta beslut om man får vara sjukskriven eller inte används en förutbestämd stödmall. Riksrevisionen, som granskar våra myndigheter, har kritiserat denna stödmall. De säger att den är så otydlig att handläggare kan göra olika bedömningar av samma sjukintyg.

Jag ställer därför frågan till statsrådet Strandhäll: Varför leder ett för Försäkringskassan så viktigt hjälpmedel till olika bedömningar av ett sjukintyg?

Anf. 3 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Försäkringskassans handläggare har många olika stöd till sitt förfogande för att kunna göra så rättssäkra bedömningar som möjligt. Varje år görs ungefär 600 000 bedömningar av rätt till sjukpenning på Försäkringskassan. Man behöver alltså också ha en förståelse för komplexiteten i det uppdrag som Försäkringskassans handläggare har.

Jag som statsråd ska inte gå in och ha synpunkter på vilka mallar enskilda myndigheter använder. Däremot har vi sagt att det ska finnas en rättssäkerhet i handläggningen och inte minst att de personer som är i behov av sjukskrivning ska få det stöd och den hjälp de behöver för att så snabbt som möjligt komma tillbaka till hälsa och/eller arbete.

Anf. 4 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Det är givetvis jätteviktigt att man har ett rättssäkert system. Men då vi har ett beslutsstöd som innehåller så mycket tolkningsföreträde är det svårt att garantera att samma sjukintyg leder till samma bedömning. Jag ser alltså att det finns potential för att upprätta ett betydligt säkrare beslutsstöd för att få en säker bedömning av de sjukintyg som görs.

Anf. 5 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Jag vill tacka ledamoten för en bra och viktig fråga.

Jag instämmer i att vi ska se till att det i relation till individen ska göras så rättssäkra och goda bedömningar som det någonsin är möjligt. Jag instämmer också i att det hela tiden finns ett stort förbättringsområde.

Vi arbetar kontinuerligt med att i dialog med myndigheten lyfta upp vikten av att människor ska förstå varför man får de beslut man får och med att de ska få rätt stöd.

EU-direktiv om kvoterad föräldraförsäkring

Anf. 6 JULIA KRONLID (SD):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Hans Dahlgren.

På det socialpolitiska området ska ansvaret inom EU till största del ligga på nationell nivå, vilket är sunt och bra. Tyvärr visar det sig nu, stick i stäv med detta, att ett direktiv som syftar till att medlemsstaterna ska tvingas implementera kvoterad föräldraförsäkring är på väg från EU. Kommissionen och parlamentet önskar fyra månaders kvotering medan ministerrådet nu har landat på två månader.

Oavsett om detta innebär en förändring för Sverige eller inte, beroende på var det slutliga direktivet landar, menar vi att detta principiellt är total galenskap från EU:s sida. Det måste väl vara en fullständig självklarhet att det inte är politiker, i synnerhet inte politiker i Bryssel, som ska bestämma hur barnfamiljer ska lägga upp sin egen vardag och hur de vill fördela sin föräldraledighet.

Hur kan Socialdemokraterna vara positiva till detta förslag och därigenom verka för att överge principen om att socialpolitiken ska ligga på nationell nivå?

Anf. 7 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Kvoterad föräldraledighet är ingenting nytt. Det har sedan lång tid tillbaka funnits inom EU-systemet, inom ramen för föräldraledighetsdirektivet. Nu handlar det om en miniminivå; det handlar om två månader. Det är långt under det vi har i Sverige. Därför är det ingenting som vi oroar oss över.

Anf. 8 JULIA KRONLID (SD):

Fru talman! Så som förslaget ser ut nu är det två månader, vilket inte skulle innebära någon förändring – på grund av att Socialdemokraterna tidigare har infört en tvingande kvotering i Sverige. Men vi i Sverigedemokraterna vill över huvud taget inte se någon kvotering.

Min fråga handlar framför allt om att kvotering är helt fel väg att gå om man vill uppnå jämställdhet. Ser inte Socialdemokraterna en principiell svårighet med att EU ska lägga sig i familjers eget vardagspussel? Borde det inte vara för det första upp till Sverige att bestämma hur vi vill ha det och för det andra upp till varje barnfamilj att bestämma hur man vill ha det?

Anf. 9 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Socialdemokraterna ser mycket stora fördelar med att män och kvinnor delar på ansvaret för vård av barn och att man har möjlighet att ta ut den ledighet som det talas om här.

(Applåder)

Brexit och situationen för svenskar i Storbritannien

Anf. 10 ESKIL ERLANDSSON (C):

Fru talman! Min fråga går också till statsrådet Hans Dahlgren.

Storbritannien har som bekant beslutat sig för att dra sig ur Europeiska unionen. Det skapar stor frustration och undran bland alla de hundra tusen svenskar som bor i Storbritannien över hur det ska bli i framtiden, med barns skolgång, sjukförsäkringar, pensioner och så vidare.

Risken är uppenbar att det inte blir något avtal med Storbritannien efter att de har gått ur EU. Då är min undran: Anser statsrådet att Sverige och regeringen har gjort tillräckligt för att stilla den oro som alla de här människorna i mångt och mycket känner?

Anf. 11 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Jag tackar för frågan.

Det finns stor anledning att känna oro inför den situation vi nu befinner oss i. Klockan tickar, och det är mindre än två månader kvar till den 29 mars.

Vår förhoppning är fortfarande att det ska bli ett ordnat utträde. Men regeringen har förberett sig för den situation som kan uppstå, för en kraschlandning ut ur EU för Storbritannien. Det handlar bland annat om just de grupper som Eskil Erlandsson nämner, svenskar som är bosatta i och arbetar i Storbritannien.

Vi har nu gjort förberedelser här hemma för de briter som bor i Sverige. Vi vet också att man i Storbritannien har motsvarande ambition att försöka få någorlunda lika villkor även om det blir ett utträde utan något avtal.

Vad den svenska regeringen kan göra är att se till att de förmåner som en del svenskar som bor i Storbritannien har blir kvar även fortsättningsvis genom så kallad överföring.

Anf. 12 ESKIL ERLANDSSON (C):

Fru talman! Min följdfråga blir: Kommer det att bli ett tidsrum kring vilket det blir ett tomrum, om jag får uttrycka mig så? Storbritannien planerar ett utträde den 29 mars. När kan svensk respektive brittisk lagstiftning vara på plats så att dessa människor inte får något tomrum i till exempel sina sjukförsäkringar och pensioner?

Anf. 13 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Vår ambition är naturligtvis att undvika ett tomrum, om det över huvud taget är möjligt. Vi har ett förslag som är ute på remiss, och det kommer att beredas här i riksdagen i vanlig ordning. Jag hoppas att det kan ske så snart som möjligt så att det inte blir några svårigheter för de medborgare som är berörda.

Anf. 14 MOMODOU MALCOLM JALLOW (V):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Per Bolund.

Regeringsförhandlingen mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet resulterade i en lista med reformförslag. Flera av dessa rör bostadsmarknaden. Ett av förslagen är att införa fri hyressättning vid nyproduktion, det vill säga marknadshyror, vilket både Socialdemokraterna och Miljöpartiet var motståndare till tidigare. Ni talade om det under valrörelsen och lovade att inte införa detta.

Ni vill helt enkelt överge den svenska modellen på bostadsmarknaden, enligt vilken samhället tar ansvar för att medborgare ska ha bra bostäder till rimliga kostnader oavsett inkomst. Effekterna av marknadshyror är kraftigt höjda hyror, ökad bostadssegregation och större klassklyftor.

Varför vill ni trots detta överge det nuvarande hyressättningsystemet där parterna förhandlar om hyresnivå och i stället införa marknadshyror i nyproduktion?

Anf. 15 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Tack, Momodou Malcolm Jallow, för frågan!

Det stämmer att detta inte är någon fråga som vare sig Miljöpartiet eller Socialdemokraterna hade med sig i valrörelsen. Däremot hamnade vi, som Momodou väl känner till, i en väldigt svår parlamentarisk situation. Det var avgörande att partierna kunde förflytta sig och hitta kompromisser för att vi skulle få en regering på plats.

Detta är ett område där vi har kompromissat. Regeringen kommer nu att tillsätta en utredning som ska titta på hur ett system med fri marknadsprissättning på nybyggnation i hyresbeståndet kan se ut. Vi får återkomma med ett konkret förslag på området.

Jag tror inte att man ska överdramatisera effekterna av ett sådant förslag. Vi har redan principer som gör att vi är nära en marknadsprissättning vid nybyggnation i till exempel storstadsområdena genom så kallade presumtionshyror. Det finns även bedömare som säger att marknadsprissättning till och med kan leda till sjunkande hyreskostnader i vissa områden.

Låt oss återkomma när vi har ett konkret förslag på plats!

Anf. 16 MOMODOU MALCOLM JALLOW (V):

Fru talman! Tack för svaret!

Produktion av hyresrätter ökar inte när man inför marknadshyror. Det har man sett i olika länder. Det finns inte ett enda land där man har marknadshyror och fri hyressättning där också produktion av billiga hyresrätter har ökat. Detta gynnar bara fastighetsägarna. Men inte ens dessa är eniga eller övertygade om att marknadshyror är rätt väg att gå, enligt en undersökning som gjorts av Hyresgästföreningen. Detta kommer att påverka alla barnfamiljer, arbetslösa, pensionärer och så vidare.

Varför vill ni införa marknadshyror trots att många fastighetsägare själva anser att det inte behövs?

Anf. 17 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Som jag sa var detta en kompromiss mellan olika partier. Vi var tvungna att ge och ta. Detta var något som Centerpartiet och Liberalerna förde in i förhandlingen, och vi accepterade det.

Systemet kommer nu att utredas. Jag tror att det är viktigt att man ser på detta i en helhet och inte bara tittar på en enda separat fråga. Det kommer att bli en bred palett med olika bostadspolitiska instrument som kan användas. Det gäller inte minst investeringsstödet som just går till att producera hyreslägenheter med låg hyreskostnad och dessutom hög energi-effektivitet.

Vi kommer alltså att behöva jobba med flera olika åtgärder för att nå en bra och fungerande hyresmarknad.

Situationen i Venezuela och Sveriges agerande i EU

Anf. 18 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru talman! Jag har en fråga till EU-minister Hans Dahlgren. Först vill jag hälsa honom välkommen i hans nya roll. Vi har ju under många år mötts via EU-nämnden.

Jag vill ta upp situationen i Venezuela. Den har utvecklats till en humanitär kris. Sverige och EU har tyvärr länge agerat passivt när det gäller förtrycket och effekten av den så kallade socialistiska revolutionen, som har lett till dagens kaotiska utveckling.

När i princip alla länder i Venezuelas närområde vänder sig emot Nicolás Maduro och underkänner honom som landets president måste även vi från europeiskt håll visa att vi står på den venezuelanska befolkningens sida i kampen för demokrati och mänskliga rättigheter.

Hur kommer Sverige att agera i EU för att få till stånd ett kraftfullt markerande och en gemensam ståndpunkt?

Anf. 19 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan!

Det mycket dramatiska läget i Venezuela är en viktig situation. Just i dag diskuteras detta av EU:s utrikesministrar vid det så kallade Gymnich-mötet. Vi vet att både Sverige och övriga EU-medlemsländer har en bestämd uppfattning om att det venezuelanska folket fritt och fredligt måste få bestämma sin framtid. EU ska nu kraftfullt verka för att detta ska bli verklighet.

EU har krävt att nyval ska utlysas inom en snar framtid. Det är en tydlig signal till Maduro, som nu har ledartröjan, om man får säga så. Vi har ju inte erkänt resultatet av valen.

En idé som jag vet att Sveriges utrikesminister har med sig till Gymnich-mötet är att skapa en internationell kontaktgrupp som ska kunna arbeta tillsammans med de länder som är mest engagerade i frågan. Jag vet att hon också kommer att anmäla att Sverige har ett intresse av att delta i en sådan kontaktgrupp. Jag hoppas att det blir ett konkret resultat.

Anf. 20 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret! Det låter positivt om vi är på gång.

I EPP, vår europeiska politiska grupp i Europaparlamentet, kommer man i dag att rösta för en resolution om att ställa sig bakom Juan Guaidó. Jag undrar om EU-ministern kan tänka sig att följa upp denna resolution och verka för att EU erkänner ordföranden i nationalförsamlingen i Venezuela, Juan Guaidó, som landets legitime president?

Anf. 21 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! När det gäller erkännandefrågor har Sverige, liksom många andra länder, principen att vi inte erkänner regeringar, utan vi erkänner länder. Det är Venezuela som nation som har erkänts av Sverige, inte någon speciell person.

Förvaltningen av premiepensioner

Anf. 22 BARBRO WESTERHOLM (L):

Fru talman! Min fråga riktar sig till statsrådet Annika Strandhäll.

Riksrevisionen har granskat om förvaltningen av premiepensionen bedrivs kostnadseffektivt för spararnas bästa. Vi i socialförsäkringsutskottet fick häromdagen en redovisning av detta. Revisionen har funnit en rad brister som bör åtgärdas utan dröjsmål. Vad gör regeringen åt dessa brister? Det är ju väldigt viktigt att allmänheten har förtroende för förvaltningen av dessa medel.

Anf. 23 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Tack, Barbro Westerholm, för denna otroligt viktiga fråga!

Tyvärr har vi under senare år nödgats se hur flera delar av det premiepensionssystem som Sveriges pensionssparare måste kunna lita på har missbrukats på ett minst sagt horribelt sätt. Vi har jagat miljarder både på Malta och i Luxemburg, där pensionsspararnas pengar har försvunnit.

Det är ändå med glädje jag kan säga att jag tycker att vi har ett mycket bra samarbete i Pensionsgruppen. Vi är överens om en rad reformer för att säkra premiepensionssystemet. Det handlar både om ett antal reformer som trädde i kraft redan vid årsskiftet och att vi år 2020 ska ha ett helt nytt premiepensionssystem på plats. Detta system ska de svenska pensionsspararna kunna känna sig helt trygga med. Som det är nu ska vi inte ha det.

Anf. 24 BARBRO WESTERHOLM (L):

Fru talman! Tack för svaret!

Det är väldigt viktigt att detta kommer ut till alla som omfattas av pensionssystemet så att de kan känna att det är hög kvalitet på fondförvaltningen av de pengar som de själva har valt att placera.

Bristerna som jag tog upp är väldigt oroande. Därför ber jag er åtgärda dem snabbt.

Anf. 25 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Jag tackar Barbro Westerholm. Återigen kan jag bara understryka min och vår ambition att se till att vi har ett tryggt och säkert premiepensionssystem. Det är också glädjande att vi är sex av åtta partier i Sveriges riksdag som tillsammans arbetar med de här frågorna. Jag känner mig väldigt trygg med att vi kommer att ha med oss Liberalerna stenhårt i det här arbetet framöver.

Länsstyrelsernas roll

Anf. 26 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Fru talman! Min fråga går till civilminister Ardalan Shekarabi.

Att hela Sverige ska leva är en viktig utgångspunkt ur många aspekter. Jag vill lyfta fram länsstyrelsernas roll. Dessa 21 fristående myndigheter har ett brett uppdrag och utgör en viktig del för den regionala utvecklingen. De garanterar också genom sin existens statlig närvaro i hela landet.

I dagarna har Riksrevisionen lämnat en granskningsrapport om regeringens styrning av länsstyrelserna. Där betonar man det breda uppdraget och lämnar en rad rekommendationer. Det talas om förbättrad samordning och helhetssyn.

Det bör också framhållas att regionerna nu i praktiken har tagit över landstingens uppgifter och därmed har regional utveckling i sitt uppdrag. Även det sätter fokus på den här frågan. Som jag ser det är det viktigt att det finns en god samverkan mellan kommuner, regioner och stat för detta.

Vad avser civilministern att ta för initiativ för att stärka länsstyrelsernas roll i denna utveckling?

Anf. 27 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Jag tackar Per-Arne Håkansson för denna viktiga fråga. Länsstyrelserna är en väldigt viktig del av statens regionala förankring. Det är bra att vi har starka regioner i Sverige som ansvarar för regional utveckling och numera för sjukvården och kollektivtrafiken. Men även den svenska staten ska ha en stark närvaro i hela landet och finnas närvarande i de frågor som hanteras lokalt och regionalt. Därför har vi jobbat under lång tid med att utveckla verksamheten i länsstyrelserna och ge dem bättre förutsättningar.

En av de viktigaste reformer som regeringen drev igenom under förra mandatperioden var att ge länsstyrelserna bättre ekonomiska förutsättningar beträffande förvaltningsanslagen. Vi har i svenska staten många skickliga medarbetare som jobbar i länsstyrelserna. De måste få bättre förutsättningar, mindre administration och större handlingsutrymme att kunna ta till vara den svenska statsmaktens intressen.

Anf. 28 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Det låter som att civilministern har en god insikt i och uppfattning om kommande arbete.

I den senaste budgeten, som beklagligt röstades igenom här i riksdagen med högermajoritet, gör man neddragningar på länsstyrelsernas miljötillsyn. Risken är uppenbar att klimatarbetet därmed stannar upp. Det kan

handla om viktiga åtgärder för hav och känsliga miljöområden. Kommer civilministern att driva på för att stärka klimatarbetet framöver?

Prot. 2018/19:45
31 januari

Frågestund

Anf. 29 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Den budget som beslutades av denna kammare med stöd av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Kristdemokraterna innebär en besparing på 65 miljoner kronor vad gäller länsstyrelsernas miljötillsyn. Det låter kanske inte som så mycket i den här kammaren, men det innebär en personell förändring för i princip alla länsstyrelser i hela vårt land. Men det gäller inte bara klimatområdet. Det handlar om miljötillsyn av miljöfarlig verksamhet i våra industrier och bland annat dammar. Detta är allvarligt och påminner oss om behovet av att förstärka länsstyrelserna.

Spelbolagsreklam och hushållens skuldsättning

Anf. 30 EMMA HULT (MP):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Ardalan Shekarabi.

På nätet, i tunnelbanan, när vi slötittar på tv, på bussen, från radion när vi äter frukost – överallt utsätts vi för reklam. Den senaste tiden har jag och många med mig lagt märke till att något som fullständigt har exploderat är spelreklam, även på nätet. Man får tips om hur man ska tjäna snabba pengar. Pengar i handen inom fem minuter! Inga insatser behövs! Här är ett nätkasino just för dig!

I januariavtalet kan vi läsa hur Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet är överens om att hushållens skuldsättning ska minska. Min fråga till statsrådet är vad han och regeringen avser att göra för att se till att den ökande spelreklamen inte leder till ökad skuldsättning hos hushållen.

Anf. 31 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Jag tackar Emma Hult för frågan. Först och främst är den svenska staten tillbaka. Från och med den 1 januari gäller svensk rätt på den svenska spelmarknaden för första gången på flera decennier. Svensk lag gäller i vårt land för alla de spelbolag som bedriver verksamhet. Det har varit så i 31 dagar. Det var på tiden – det borde ha gjorts för länge sedan. Men nu är det på plats.

Nu gäller det att säkerställa att Spelinspektionen och Konsumentverket får rätt förutsättningar att säkerställa att lagen följs av alla dem som innehar licens. De som inte följer reglerna ska möta hårda sanktioner. Vi ska säkerställa att alla spelbolag lever upp till de krav som finns i lagstiftningen vad gäller omsorgsplikt och måttfull marknadsföring. Man kan ställa sig frågan om vi har måttfull marknadsföring i det här läget vad gäller spelverksamhet. Det har vi nog inte. Därför kommer vi att behöva jobba vidare med frågan. Regeringen har en parallell utvärdering av implementeringen av den nya lagstiftningen. Denna hanteras av Statskontoret. Vi menar allvar med att svensk lag ska gälla i vårt land även på spelområdet.

Anf. 32 EMMA HULT (MP):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Det känns lite betryggande, även om jag fortsatt är lite orolig. Det pågår också en parallell utredning från Kronofogden, där man tittar på just de här två parametrarna, vilket ni säkert känner till. Det kan ni bära med er i arbetet.

Jag har en följdfråga. I Italien har man nu som första land i EU valt att införa totalförbud mot spelreklam på nätet och på radio och tv. Är det en väg som Sverige skulle kunna gå?

Anf. 33 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Det pågår lagstiftningsprocesser även i Danmark. Det förs en debatt om detta. Men vi har haft den här nya svenska lagstiftningen och omregleringen av spelmarknaden på plats i 31 dagar. Det finns nog först och främst anledning att säkerställa att denna lag implementeras och följs av alla aktörer. Sedan har vi anledning att utvärdera genomförandet. Vi och de partier som har varit inblandade i framtagandet av spelreformen har inte uteslutit att det krävs fler åtgärder från statens sida.

Hamnkonflikten och lagförslag om begränsad strejkrätt

Anf. 34 LARS HJÄLMERED (M):

Fru talman! Det pågår en hamnkonflikt i Sverige. Tidigare var Göteborgs hamn hårt drabbad. En utredning tillsattes. Parterna kom överens. Det lades fram ett förslag som har sänts på remiss. Både LO och Svenskt Näringsliv, men också bland annat Sveriges Kommuner och Landsting och TCO, står bakom förslagen om att begränsa strejkmöjligheterna.

Men på goda grunder framhålls det att man borde göra de här lagändringarna redan i år – inte nästa år, som regeringen har föreslagit – för att stoppa dessa problem, som så skadligt drabbar både svensk ekonomi och svenska företag. Därför vill jag fråga statsrådet Bolund: Är regeringen beredd att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett lagförslag så att vi kan få en lösning på hamnproblemen redan i år och inte nästa år, som det i dag står i regeringens förslag?

Anf. 35 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Det är självklart bekymmersamt att det pågår en konflikt som potentiellt kan få stora konsekvenser för svensk ekonomi. Samtidigt är det viktigt att vi står fast vid den svenska modellen, som i grunden säger att det är arbetsmarknadens parter som ska göra upp om arbetsförhållandena på arbetsmarknaden.

Vi tar den här frågan på allra största allvar. Inom hamnsektorn har det inte rätt arbetsfred på 40 år, om man ska vara korrekt. Det är bekymmersamt. Därför har vi tagit fram ett lagförslag som bereds inom Regeringskansliet. Remisstiden går ut i dag, så det är lite för tidigt att lägga fram någon exakt tidsplan för hur det kan tas vidare. Men vi har tagit fram ett förslag. Det visar att vi tar frågan på allvar. Hur snabbt man kan gå framåt i en tidsplan får vi återkomma till när vi har sett remissynpunkterna och sammanställt dem.

Anf. 36 LARS HJÄLMERED (M):

Fru talman! Göteborgs hamn drabbades jättehårt. Nu drabbas andra hamnar. Ytterst är det företag och svensk ekonomi som drabbas. Vi kan konstatera att parterna på den svenska arbetsmarknaden är helt överens om att de här lagändringarna bör göras för att stoppa dessa avarter i den svenska modellen. Parterna i övrigt, som TCO, Saco och Sveriges Kommuner och Landsting, vill detsamma.

Regeringen har i sitt förslag som man har skickat ut sagt att lösningen ska komma nästa år. Jag tycker att det borde ske redan i år. Därför hoppas jag att regeringen ändrar sig och snarast kommer till riksdagen med ett lagförslag.

Anf. 37 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Vi tar frågan på allra största allvar. Vi har tagit fram ett förslag som har varit ute på remiss. Vi kan nu ta in synpunkter från berörda parter och sammanställa dem. Vi är också aktiva i form av att vi står för medling som är statligt förmedlad. Vi hoppas på att parterna ska kunna komma närmare varandra och i bästa fall hitta en lösning. Vi kommer att gå vidare med det förslag som nu har remitterats och analysera det. Sedan får vi återkomma till hur snabbt vi kan göra det.

Förslaget om en höjd svensk EU-avgift

Anf. 38 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Fru talman! Jag har en fråga till EU-minister Hans Dahlgren.

Sverige har historiskt varit en av de största nettobetalarerna till EU. I samband med diskussionerna om flerårsbudgeten riskerar våra rabatter att försvinna och vår avgift att öka med upp till 15 miljarder kronor per år.

Dessa 15 miljarder behövs i Sverige för åtgärder när det gäller vårdköerna, otryggheten, fattigpensionärerna, omsorgen och välfärden. Hålen är många och omfattande. Det gäller inte minst efter de senaste fyra årens vanstyre. Svenska skattemedel ska i första hand användas för den svenska välfärden.

Min fråga är: Ifall det slutgiltiga förslaget till flerårsbudget kommer att innebära en kraftigt ökad svensk EU-avgift undrar jag om EU-ministern och den svenska regeringen är beredda att använda vetoverktyget i ministerrådet för att stoppa detta.

Anf. 39 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan!

Det är en viktig fråga för regeringen, hela svenska folket och för hela Europeiska unionen hur den framtida långtidsbudgeten för EU ska se ut som ska börja gälla 2021.

Det finns ett förslag som kommissionen har lagt fram som innebär, som frågeställaren sa, att den svenska EU-avgiften skulle bli väsentligt högre än vad den har varit under den innevarande perioden. Det är ett förslag som vi inte accepterar. Det är ett förslag som innebär en orättvis bördefördelning. Vi vill ha mer rättvisa mellan de olika medlemsstaterna. Vi accepterar inte den typ av utfasning av den svenska rabatten som förslaget innebär. Vi kommer att motarbeta det.

Det är klart att vi behöver ha allierade. Det har vi. Det finns flera andra medlemsstater som tycker precis som vi när det gäller att dra ned nivån på EU:s budget. Vi kan inte hålla på att ha samma utgifter när ett stort medlemsland som Storbritannien som är nettobidragsgivare lämnar unionen, utan vi måste dra ned. Det är vår ambition. Sedan ska beslutet fattas med enhällighet.

Anf. 40 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Fru talman! Jag både välkomnar och beklagar lite grann beskedet. Förra mandatperioden var det rätt tydligt att vi hade en stor enighet i Sveriges riksdag om att vi skulle ha en restriktiv hållning när det gällde EU:s långtidsbudget. Regeringen hade stöd för sin hållning, som jag bedömer det, från samtliga partier i riksdagen. Men det är rätt tandlöst och inte värt vapnet om man inte är beredd att använda vetovapnet.

Om man säger att vi inte accepterar detta, innebär det att regeringen i slutändan är beredd att använda veto för att stoppa avgiftshöjningen? Då har ni vårt stöd. Jag tror att ni har en majoritet av partierna i riksdagen bakom det. Jag tycker att ni ska använda det vapnet.

Anf. 41 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Fördraget för Europeiska unionen säger att beslutet om långtidsbudgeten ska fattas med enhällighet i Europeiska rådet. Det innebär att alla 27, som väl är kvar då, ska komma överens om det. Det är klart att vi måste jobba för vårt intresse. I slutändan måste det bli någonting som alla kan acceptera eller som, antar jag, alla är ungefär lika missnöjda med.

Sjukskrivning av unga på grund av psykisk ohälsa

Anf. 42 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Annika Strandhäll och gäller psykisk ohälsa, som är den vanligaste orsaken för unga att vara sjukskrivna.

Att skolbarns psykiska ohälsa har ökat har vi sett i utredningar från 1985 och framåt. Man har pekat på både skolans funktionssätt och de krav och förväntningar som finns på utbildning och kompetens när unga ska etablera sig på arbetsmarknaden.

När det gäller hur den psykiska ohälsan påverkar unga på arbetsmarknaden finns det inte så väldigt mycket forskning. Trots att ökad psykisk ohälsa resulterar i långa sjukskrivningar saknas det fortfarande kunskap på området.

Jag tror att vi alla i denna kammare är överens om att det är rätt allvarligt när unga människor börjar sitt liv på arbetsmarknaden med långa sjukskrivningar. Min fråga till statsrådet är: Vad gör regeringen för att öka kunskapen för att man ska kunna förebygga den utvecklingen?

Anf. 43 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Tack, Annika Qarlsson, för en fråga om en av de viktigaste hälsofrågorna i modern tid i Sverige!

Det handlar om unga människor som kommer in på arbetsmarknaden med en medföljande psykisk ohälsa eller risk för psykisk ohälsa. Det handlar om barn och unga som går i skolan där en vanlig orsak till att de inte klarar av skolarbetet och därmed inte klarar sig igenom grundskolan kan vara psykisk ohälsa. Psykisk ohälsa är också den vanligaste orsaken till sjukskrivning bland både kvinnor och män i Sverige sedan 2006.

Regeringen lade under den förra mandatperioden avsevärda resurser både på att förebygga psykisk ohälsa och på att bygga upp en struktur i hälso- och sjukvården och ta fram beslutsstöd, men mer behöver göras. Under den här mandatperioden ser jag framför mig åtgärder inom det ansvarsområde som jag i dag har: sjukförsäkringen.

Anf. 44 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru talman! Det finns många satsningar som görs för att möta det som redan har utvecklats och där man har dessa bekymmer och besvär. Det jag egentligen frågar om är hur vi ska kunna öka kunskapen för att vi inte ska nå dit utan förebygga det.

Parterna har nu tillsammans via Afa gjort satsningar med rätt stora pengar. Man kommer att forska på området på olika sätt. Men det behövs ännu mer kunskap även härifrån sett. Jag funderar därför på vad regeringen kan göra mer för att öka kunskapen.

Anf. 45 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Kortfattat kan jag säga att jag är väldigt medveten om att arbetsmarknadens parter har tagit ett ansvar för forskningen om psykisk ohälsa. Vad regeringen nu har på bordet, och som vi kommer att fortsätta att arbeta med, är att vi har särskilda forum tillsammans med arbetsmarknadens parter där vi diskuterar just friskare arbetsplatser. Där är diskussionen om psykisk ohälsa och vad regeringen och arbetsmarknadens parter kan göra tillsammans en sådan viktig fråga som vi kommer att fortsätta att arbeta med.

Pensionärernas villkor

Anf. 46 TERESA CARVALHO (S):

Fru talman! Det svenska pensionssystemet är i grunden robust och stabilt, vilket är en förutsättning för trygga och hållbara pensioner. Trots det ser vi att alldeles för många pensionärer får för låga pensioner. Det är någonting som vi socialdemokrater aldrig kan acceptera.

Förra mandatperioden höjdes visserligen pensionerna tack vare en gynnsam ekonomisk utveckling men också tack vare att den S-ledda regeringen gjorde flera viktiga satsningar som stärkte pensionärernas inkomster genom sänkt skatt och höjt bostadstillägg. I den blocköverskridande Pensionsgruppen slöt vi en historisk överenskommelse som innefattade flera viktiga förbättringar av garantipensionen, bostadstillägget och preiepensionen.

Min fråga är vad socialförsäkringsministern anser vara de viktigaste frågorna att ta sig an den här mandatperioden för att ytterligare förbättra pensionärernas villkor.

Anf. 47 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Tack, Teresa Carvalho, för den frågan!

Det gjordes flera satsningar under den förra mandatperioden. Vad vi ser framför oss den här mandatperioden är inom ramen för den pensionsöverenskommelse som vi var med och slöt tillsammans med de andra partierna. Redan 2020 kommer betydande förbättringar att träda i kraft vad gäller både ett högre bostadstillägg för pensionärer och ytterligare förstärkningar av garantipensionen.

Sedan har vi socialdemokrater i den överenskommelse som vi nu har slutit med C, L och MP ytterligare ambitioner och vill se ytterligare höjda pensioner senast 2021 med minst 600 kronor i månaden för de pensionärer som har det tuffast. Utöver det är Socialdemokraternas uppfattning att det behövs avgiftsförstärkningar in i pensionssystemet för att också våra barn och barnbarn ska kunna känna sig trygga med tillräckliga pensioner framöver. Det är en högt prioriterad fråga för oss under mandatperioden.

Anf. 48 TERESA CARVALHO (S):

Fru talman! Jag är särskilt glad att ministern lyfter fram just de pensionärer som har arbetat och slitit ett helt arbetsliv och som inte nödvändigtvis får del av grundskyddet men som ändå får tämligen låga inkomstpensioner. Det ska naturligtvis löna sig att ha arbetat och varit med om att ha byggt upp vårt välfärdsland. Jag vill också passa på att skicka med att man ska fortsätta med skattefrågan. Naturligtvis ska den som är pensionär inte betala högre skatt än den som arbetar.

Anf. 49 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Om det är något som känns oerhört viktigt är det att vi har satsat stora resurser på att plocka bort den orättvisa skillnaden i beskattning mellan löntagare och pensionärer som infördes under alliansregeringen. Denna skillnad ska vara helt borta till 2020.

Vi ska också verkligen se till att de pensionärer – många av dem är kvinnor – som har slitit ett helt liv ska kunna få en anständig pension. Det är grundläggande.

Specialiserad högskoleutbildning för Försäkringskassans anställda

Anf. 50 RASMUS LING (MP):

Fru talman! Försäkringskassan har liksom andra myndigheter en förväntan på sig att bedriva ett effektivt arbete och att öka produktionen. Något som kan vara ogynnsamt för en sådan effektivitet och utveckling är att man behöver lägga ned mycket tid på att anställa ny personal.

Den 1 december var den tillförordnade generaldirektören med i *Ekots lördagsintervju* och menade att det finns behov av högskoleutbildningar som är specialiserade, exempelvis med innehåll om medicinsk bedömning. En sådan utbildning skulle även innebära en större professionalisering och skulle kunna öka effektivitet och rättssäkerhet.

Jag skulle vilja fråga statsrådet Strandhäll om hon håller med om att det finns ett sådant här behov och om detta i så fall kan vara aktuellt.

Anf. 51 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Tack, Rasmus Ling, för frågan! Vi hörde tidigare under frågestunden här i dag att jag fick ett exempel på den oro en annan ledamot kände över att man kunde få olika bedömningar av sina sjukintyg. Jag förklarade också den komplexitet som handläggarna har i det arbete som man gör på Försäkringskassan.

Vi för naturligtvis en löpande dialog med myndighetsledningen på Försäkringskassan om hur vi på olika sätt kan bidra till att förbättra förutsättningarna för Försäkringskassan att uträtta sitt svåra uppdrag. Den frågeställning som Rasmus Ling tog upp här har också lyfts med departementet.

Jag tycker att det låter som en spännande tanke att det borde finnas en mer specialiserad utbildning för dem som arbetar med de här komplexa frågorna på våra myndigheter.

Anf. 52 RASMUS LING (MP):

Fru talman! Tack så mycket för svaret! Det är naturligtvis ett komplext uppdrag som en så stor myndighet som Försäkringskassan har. Desto viktigare är det då också att det sker ett pågående utvecklingsarbete, att man hela tiden kan arbeta med hur kompetensen hos de anställda ska stärkas och så vidare.

Vi hoppas också att Försäkringskassan inom kort kan få en ordinarie generaldirektör så att man ska kunna bedriva ett sådant utvecklingsarbete också framöver.

Anf. 53 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Det är oerhört viktigt att man kommer och har med sig en grundläggande kompetens in i arbetet. Men det är också, och inte minst, viktigt att man som arbetsgivare hela tiden arbetar med kompetensutveckling i takt med att regelverk förändras, omvärlden förändras och kraven på arbetet förändras. Det tror jag är oerhört viktigt.

Rekryteringen till generaldirektör för Försäkringskassan har precis som regeringsarbetet under hösten varit pausad. Men den är nu igång igen med full kraft.

Det svenska gränsskyddet

Anf. 54 TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Sverige har förstärkta gränskontroller till följd av att den allmänna ordningen och den inre säkerheten i Sverige är hotade. Men vi får fortsatt signaler om att gränskontrollerna inte fungerar. Den svenska gränspolisens rapporterar själva att bristen på resurser är fullständig; man saknar allt från personal till lokaler och datorer. Man saknar möjlighet att bevaka vilka människor som tar sig in i landet.

Det bristande svenska gränsskyddet innebär att såväl människor som narkotika, vapen och stöldgods med lätthet rör sig in och ut ur vårt land. Moderaterna och Kristdemokraterna har tillfört betydande resurser till Polismyndigheten i årets budget. Men det krävs också att regeringen prioriterar gränsskyddet. Annars riskerar det som ytterst ska vara ett skydd för Sverige att bli en papperstiger.

Min fråga till statsrådet Per Bolund är därför: Hur avser regeringen att säkerställa att det svenska gränsskyddet fungerar som det faktiskt är tänkt?

Anf. 55 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Gränskontrollerna är av stor vikt. Inte minst pekar de myndigheter som har att upprätthålla säkerheten för vårt land på att gränskontrollerna fyller en viktig funktion. Därför är vi också överens om att de ska fortsätta så länge de behövs.

Hur de sedan utförs är i första hand en polisfråga. Polismyndigheten är en självständig myndighet och har att organisera sin verksamhet på det sätt som man själv finner bäst. Däremot är det viktigt att vi tillser att myndigheten har de resurser den behöver för att kunna bedriva en bra och effektiv verksamhet. Vi har vidtagit stora mått och steg under den förra mandatperioden och avser att göra det också under den här mandatperioden för att se till att man har de resurser som man behöver för att kunna bedriva en bra verksamhet.

Självklart är detta någonting som regeringen kommer att följa under mandatperioden i dialog med Polismyndigheten. Om det finns behov finns det också möjligheter att i regleringsbrev och på andra sätt skicka signaler.

Anf. 56 TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Jag noterar vad statsrådet säger. Samtidigt har detta varit en återkommande kritik. Även EU-kommissionen har menat att stora delar av den svenska gränskontrollverksamheten är så bristfällig att den bryter mot EU:s regler. Kommissionen säger bland annat: ”Brådskande åtgärder bör vidtas av myndigheterna för att ta itu med de eftersläpningar och luckor som identifierats på såväl strategiska som operativa nivåer.”

Regeringen har känt till bristerna under lång tid. Varför har de inte åtgärdats, givet vad statsrådet precis sa om den förra mandatperioden?

Anf. 57 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Självklart har vi en kontinuerlig dialog även med EU-kommissionen. Vi tar till oss deras synpunkter, och det gör förstås även Polismyndigheten. Det är en lyhörd myndighet som tar till sig de synpunkter som kommer från till exempel EU-håll.

Jag är övertygad om att polisen tar detta på allra största allvar och även arbetar intensivt med att försöka åtgärda de brister som har påtalats. Även från regeringens sida tar vi självklart detta på största allvar och är lyhörda. Vi kommer såklart att verka för att skapa bästa effektivitet hos gränspolisen.

EU:s förmedlemskapsstöd till Turkiet

Anf. 58 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Turkiet är i dag en instabil och auktoritär stat som fångslar flest journalister i världen, som griper och torterar oppositionella och som förvärrar kriget i Syrien. Dessutom leds Turkiet av en uttalad islamist.

Mot bakgrund av situationen i landet rapporterade statsministern till EU-nämnden för ett par år sedan att medlemskapsförhandlingarna de facto

hade avstannat för länge sedan och att detta också var rimligt med tanke på utvecklingen.

Då är det också rimligt att förmedlemskapsstödet till Turkiet påverkas. Men, fru talman, Turkiet får fortfarande mer förmedlemskapsstöd än något annat kandidatland. För åren 2018–2020 uppgår stödet till ungefär 20 miljarder kronor. Det är ingen liten slant.

Jag vill därför fråga EU-ministern varför EU fortsätter att betala ut detta föranslutningsstöd och vad han kommer att göra för att sätta stopp för det.

Anf. 59 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan! Jag vet inte om jag har någon fullmakt att sätta stopp för detta stöd. Men jag kan säga att bakgrunden naturligtvis är att det finns en önskan från Europeiska unionen att Turkiet ska bli ett helt annat samhälle än det är i dag. Vi står fast vid den kritik som finns mot bristande respekt för mänskliga rättigheter i Turkiet och det sätt på vilket man har agerat speciellt under senare tid.

Det är inte tal om att gå längre i frågan om medlemskapsförhandlingar med Turkiet än vad vi har gjort nu.

Anf. 60 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Statsrådet verkar inte känna till syftet med förmedlemskapsstödet. Syftet med stödet är inte att Turkiet ska bli ett helt annat land än det är i dag. Syftet med stödet är att förbereda Turkiet för anslutning till Europeiska unionen. Det kan inte vara tydligare.

Detta avslöjar ändå på något sätt att det finns en ambition någonstans att lite längre fram i tiden göra Turkiet till medlem. Det anser vi vara minst sagt oansvarigt.

Anf. 61 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Naturligtvis önskar vi att Turkiet ska bli ett annat samhälle än det är i dag. Vi använder alla de metoder vi har till vårt förfogande för att påverka detta i den riktningen.

Åtgärder för fler bostäder

Anf. 62 MATTIAS VEPSÅ (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Per Bolund. Under förra mandatperioden genomfördes stora satsningar för att få fram fler bostäder till ungdomar, studenter och äldre. Målet var klart och tydligt: Fler skulle hitta en bostad.

Men trots att vi fick igång byggandet starkt har vi ännu inte löst bostadskrisen. Många i landet oroas över hur det ska gå och tänker: Hur blir det med min bostad framöver?

Min fråga blir därför: Hur kan och ska regeringen nu arbeta för att skapa fler bostäder till rimliga priser och med acceptabla hyresnivåer?

Anf. 63 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Tack, Mattias Vepsä, för en väldigt viktig fråga! Bostadsbrist är ett stort problem både för oss som individer och för samhället i stort, för en fungerande arbetsmarknad och för att man till exempel ska kunna bedriva de studier man vill ägna sig åt.

Detta är alltså en fråga som är väldigt angelägen för regeringen och också en viktig del i det januariavtal som vi har slutit med Centerpartiet och Liberalerna, där det bland annat framgår att vi ska göra stora förändringar på bostadsområdet. Vi ska också bibehålla och utveckla investeringsstödet, som går till just lägenheter med låg hyreskostnad och hög energieffektivitet.

Vi ska även fortsätta med regelförenklingsarbete, till exempel se över riksintressen och hur man kan uppmuntra byggande utanför detaljplanlagt område. Vi behöver alltså vidta många olika åtgärder för att få en bättre fungerande bostadsmarknad.

Anf. 64 MATTIAS VEPSÄ (S):

I den budget som är beslutad, som Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna lade fram för riksdagen, är ambitionerna minst sagt mycket lägre än i den som regeringen hade föreslagit. Vad säger du till de unga som i dag väntar i bostadskön och eventuellt riskerar att inte få någon första bostad framöver därför att man har minskat ambitionerna i bostadspolitiken?

Anf. 65 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Innan jag släpper in statsrådet vill jag bara påminna om att vi inte talar i du-form här inne utan genom talmannen.

Anf. 66 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Jag tycker att det är olyckligt när vi har en ryckig politik på bostadsområdet. Bostäder är en investeringstung verksamhet. De förutsättningar som råder måste vara långsiktiga och skapa stabilitet. Jag är bekymrad över den signal som många bostadsbolag nu får i och med den budget som röstades igenom här i riksdagen av Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna.

Vi har nu kommit överens om att vi ska återställa investeringsstöden och se till så att de gör nytta i framtiden. Det är ett välkommet budskap, både för dem som står i bostadskön och för de bostadsbolag som faktiskt vill bygga bra bostäder för alla.

Ett utökat tjänstemannaansvar

Anf. 67 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Ardalan Shekarabi. Under föregående mandatperiod fattade riksdagen beslut om ett tillkännagivande till regeringen om ett utökat tjänstemannaansvar och möjligheter att följa upp fel som begås på ett tydligt sätt, i syfte att höja förtroendet för våra allmänna institutioner.

Jag har letat efter framsteg på området som regeringen har gjort och tänkte därför ställa frågan till statsrådet: Hur går det? När får vi se framsteg på detta viktiga område så att förtroendet för våra allmänna institutioner kan höjas?

Prot. 2018/19:45

31 januari

Frågestund

Anf. 68 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Tack, Erik Ottoson, för en relevant fråga. Det är en viktig del av förvaltningspolitiken att upprätthålla medborgarnas förtroende för det offentliga och för den svenska staten. Därför tog regeringen initiativ till flera reformer under förra mandatperioden, bland annat tillitsreformer som handlar om att öka tilliten till styrningen av offentliga verksamheter och värdegrundsdelegationen, vars arbete handlar om att upprätthålla den statliga värdegrunden.

Men som Erik Ottoson beskriver finns det behov av att fortsätta jobba med frågan under denna mandatperiod. Inte minst handlar det om att upprätthålla statstjänstemannarollen. Flera parter har lyft frågan om behovet av en statstjänstemannautbildning, som en grundutbildning för dem som börjar arbeta i staten. Nära den frågan ligger också frågan om ansvaret för tjänstemän som fattar beslut.

Vi kommer att behöva återkomma till dessa frågor under mandatperioden. De kommer att vara en viktig del av förvaltningspolitiken.

Anf. 69 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Jag vill bara ställa en kontrollfråga. Ska jag tolka statsrådets svar som att han anser att detta är något som är angeläget att genomföra och som regeringen också har för avsikt att genomföra, så att detta inte blir ett tillkännagivande som man anser vara tillgodosett utan ett genomförande?

Anf. 70 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Ja, svaret ska tolkas som att det är viktigt för regeringen att driva frågan om statstjänstemannarollen och att förstärka den. Vad gäller statstjänstemannaansvaret ur ett straffrättsligt perspektiv är det inte jag som är ansvarigt statsråd, utan de frågorna ligger på Justitiedepartementet.

Men vad gäller utbildningsinsatser och övrigt som rör statstjänstemannarollen kan jag i dag meddela att det kommer att vara en viktig förvaltningspolitisk fråga för regeringen under denna mandatperiod.

Kommunal konsumentvägledning

Anf. 71 SANNE LENNSTRÖM (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Ardalán Shekarabi och handlar om konsumentpolitik. Budget- och skuldrådgivning är obligatoriskt för landets kommuner att erbjuda. Det gäller däremot inte konsumentvägledning. Detta är något som skulle kunna förebygga att många människor blir skuldsatta. Konsumentvägledaren kan ge råd och hjälpa utsatta konsumenter att göra informerade val i en värld där många avtal i dag är långa och krångliga.

Hur avser statsrådet att arbeta med denna fråga för att vi ska kunna säkra och trygga konsumentvägledningen i våra kommuner?

Anf. 72 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Tack, Sanne Lennström, för en viktig fråga! Under förra mandatperioden tog Konsumentverket initiativ till och startade en nationell konsumentupplysningstjänst, Hallå konsument, som har varit väldigt framgångsrik. Där får konsumenter stöd i konsumentrelaterade frågor. Jag kommer naturligtvis även under denna mandatperiod att föra en dialog med Konsumentverket om hur vi kan utveckla den nationella konsumentupplysningen.

Men det finns en oroande utveckling vad gäller den kommunala konsumentupplysningen. Där ser vi att det görs neddragningar i kommunerna. Därför har Statskontoret fått i uppdrag att kartlägga det kommunala konsumentstödsarbetet. I april månad kommer vi att få en utvärdering av Statskontoret, och vi kommer naturligtvis därefter att gå vidare med frågan.

Anf. 73 SANNE LENNSTRÖM (S):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Konsumentpolitik är i dag ett väldigt uppmärksammat område. Konsumentverket har en vision om att samhället ska ha medvetna och säkra konsumenter. Hur tänker statsrådet att vi kan jobba mot att uppnå det målet?

Anf. 74 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Det finns flera aspekter. En är naturligtvis konsumentvägledning och upplysning, som måste finnas på plats. Där måste samhället ge rätt stöd.

En annan är att ge bra förutsättningar för och ha ett gott samarbete med konsumentrörelsen. Vi ser att människor engagerar sig i konsumentrelaterade frågor, och vi har fler och fler medvetna konsumenter. Detta måste vara grunden för ett partnerskap mellan det offentliga och konsumentrörelsen, i syfte att göra konsumtionen mer hållbar och medveten.

Mål om antal sjukdagar

Anf. 75 KATARINA BRÄNNSTRÖM (M):

Fru talman! Är man sjuk ska det finnas en ekonomisk trygghet genom sjukförsäkringen. Samtidigt är det självklart viktigt att förhindra missbruk av sjukförsäkringen så att man värnar den delen av vår välfärd.

Den förra regeringen, där Annika Strandhäll var socialförsäkringsminister, hade som mål att antalet sjukdagar 2020 i genomsnitt skulle vara nio per år. Detta mål är nu borttaget enligt Försäkringskassans regleringsbrev.

Jag har en fråga till statsrådet Strandhäll: Ska detta ses som att regeringen helt har övergett även detta mål, eller kommer ett nytt mål att införas?

Anf. 76 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Tack, Katarina Brännström, för din fråga! Jag kan försäkra ledamoten om att vi från regeringens sida har en väldigt tydlig ambition att se till att de resurser som avsätts för välfärden ska gå dit. De resurser som avsätts för våra socialförsäkringar ska gå till det de är avsedda för och

inte till fusk, fel eller bedrägerier. Detta kommer jag som socialförsäkringsminister att fortsätta att ha ett tydligt fokus på.

Är du sjuk ska du kunna känna dig trygg i Sverige. Du ska kunna få rätt stöd, och du ska inte behöva oroa dig dag och natt för din ekonomi. Du ska få stöd för att komma tillbaka till hälsa och arbete.

I samband med att vi som övergångsregering lade fram våra regleringsbrev togs alla politiska mål bort. Låt mig vara tydlig med att detta är orsaken till att målet 9,0 inte står i regleringsbrevet till Försäkringskassan.

Anf. 77 KATARINA BRÄNNSTRÖM (M):

Fru talman! Jag ska tacka statsrådet för svaret, fast jag vet inte riktigt om det blev ett svar. Ska målet vara borta, eller ska det återinföras? Det är ju viktigt att vi har kontroll på sjukförsäkringen, precis som statsrådet säger, och att vi kan försäkra oss om att missbruk och överutnyttjande inte sker. Hur har man tänkt fortsätta arbetet om man inte sätter upp ett mål?

Anf. 78 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Vi ska naturligtvis nu titta på hur vi ska utveckla politiken för sjukförsäkringen under den här mandatperioden. Sjukfrånvaron i Sverige ska vara låg och stabil. Exakt hur vi ska sätta upp och formulera mål får vi återkomma till, men orsaken till att siffran 9,0 nu är borttagen ur regleringsbrevet är att vi som övergångsregering inte kunde låta den kvarstå.

Ersättningsjobb till uppsagda från Radiotjänst i Kiruna

Anf. 79 IDA KARKIAINEN (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Shekarabi.

I november fattade riksdagen beslut om ett nytt finansieringssystem för public service för att långsiktigt trygga oberoendet. Det är ett fundament i vår demokrati, och därför bör det också finansieras solidariskt av alla via skattsedeln. Det är bra.

Däremot blir det en tråkig konsekvens när Radiotjänst i Kiruna tvingas läggas ned. Det är en arbetsplats med 240 kompetenta medarbetare. Om man skulle skala upp det till att gälla Stockholm skulle det innefatta ungefär 15 000 anställda. Det är alltså en stor arbetsplats.

Min fråga är helt enkelt: Hur går det med ersättningsjobben?

Anf. 80 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Tack, Ida Karkiainen, för engagemanget för jobben i Kiruna och för den här frågan! Regeringen meddelade redan förra sommaren att man i samband med förändringarna av finansieringen av public service kommer att vidta åtgärder i syfte att säkerställa att den svenska statens närvaro i Kiruna inte försämras. Därför har vi jobbat med kompensationsjobb. Jag kunde i går meddela att regeringens inriktning är att 120 statliga jobb ska flyttas till Kiruna under andra halvan av 2019. Det kommer att handla om Skatteverket, Lantmäteriet och Statens servicecenter.

Det finns en fantastisk kompetens hos medarbetarna på Radiotjänst. Den kompetensen ska vi ta till vara. Då krävs det också aktiva åtgärder

från statens sida, och vi kommer att vidta de åtgärderna. Vi kommer inte att svika Kiruna.

Anf. 81 IDA KARKIAINEN (S):

Fru talman! Tack, statsrådet, för det utmärkta och glädjande svaret! Det här handlar inte bara om Radiotjänst utan om att staten behöver vara närvarande och visa sig i hela landet. Det handlar om legitimitet.

Därför skulle jag vilja fråga ministern om han skulle vilja redogöra för hur ambitionen ser ut framöver när det gäller statliga jobb i hela landet.

Anf. 82 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Det är svårt att besvara den frågan på 28 sekunder. Man kan kort säga att vi under gårdagen har fått besked om hur den moderata, kristdemokratiska och sverigedemokratiska budgeten påverkar Arbetsförmedlingen och de statliga jobben runt om i vårt land. Vi har en hel del utmaningar på det här området, men regeringens ambition kvarstår: Svenska staten ska ta ansvar för hela landet. Det kräver bra närvaro i hela landet. Det kräver också mer styrning av de statliga myndigheterna.

Vi kommer att fortsätta arbeta med den här frågan. Nu närmast är det servicenärvaron som står i fokus.

Regeringens arbetslöshetsmål och jobbpolitik

Anf. 83 SAILA QUICKLUND (M):

Fru talman! Min allmänpolitiska fråga går till statsrådet Per Bolund.

År 2013 utlovade Stefan Löfven att vi skulle ha EU:s lägsta arbetslöshet. Då låg Sverige på tionde plats bland EU:s länder. Efter en mandatperiod med S och MP i regering är vi nu på 19:e plats. Arbetslösheten har visserligen sjunkit en del, men den har sjunkit snabbare i andra länder och är lägre i länder med svagare konjunktur.

Jag noterar också att arbetslöshetsmålet inte längre finns i regeringsförklaringen och att det heller inte finns en politik för fler jobb i den överenskommelse som nu ligger till grund för regeringens politik. I stället är det fokus på sänkta skatter för höginkomsttagare och att människor ska jobba mindre.

En relevant fråga till statsrådet Per Bolund är då: Är det inte dags att erkänna att regeringens politik har misslyckats vad gäller jobbpolitik och målet?

Anf. 84 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Detta med mål är ett tveeggat svärd. Jag minns att den förra regeringen Reinfeldt satte upp ett mål om att vi skulle ha 5 miljoner arbetande till år 2020. Det målet har den här regeringen uppnått under förra mandatperioden, redan 2017.

Vi har lyckats väldigt väl med arbetsmarknaden. Arbetslösheten har sjunkit med 1 ½ procent sedan förra mandatperioden, och vi har den högsta sysselsättningsgrad som någonsin uppmätts i ett EU-land, enligt Eurostat. Vi har alltså gjort väldigt mycket, men självklart behöver vi arbeta mer.

Jag håller inte med om analysen att det inte ingår fokus på arbete i den överenskommelse vi har slutit i januariavtalet. Tvärtom finns det stort fokus på att skapa förutsättningar för fler jobb och att också rusta dem som är i arbetslöshet att kunna ta de jobb som finns.

Detta är ett arbete som vi ständigt behöver aktivera oss i. Vi har jobbat mycket hårt under den förra mandatperioden, och vi kommer att arbeta mycket hårt för att minska arbetslösheten även under den här mandatperioden.

Åtgärder mot förseningar i postgången

Anf. 85 GUSTAF LANTZ (S):

Fru talman! Allt handlar om tajmning, brukar det heta. Detta påstående stämmer väl särskilt bra in på posten. Fråga Anna-Karin i Björklinge i Uppsala län! Hon fick sina rabattkuponger på julmat den 10 januari. Lutfisk i januari är väl relativt god tajmning jämfört med om man får inkassokravet innan man har fått själva fakturan. Detta råkade Eva i Uppsala ut för.

Anna-Karin och Eva är inte ensamma. På min Facebook är det väldigt många från Uppsala som har skrivit om att deras post har kommit uppemot en månad för sent och mer än så. Många Uppsalabor har också drabbats ekonomiskt av detta genom påminnelse- och inkassoavgifter. Ibland har det till och med gått så långt som till Kronofogden.

Därför blir min fråga till statsrådet Per Bolund vad regeringen avser att vidta för åtgärder för att detta som skett i Uppsala inte ska hända igen.

Anf. 86 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Tack, Gustaf Lantz, för en väldigt viktig fråga!

Vi måste alla kunna lita på att posten kommer fram och att den kommer fram i tid. Självklart är det otroligt allvarligt om räkningar och liknande inte kommer till oss, så att vi kan betala dem i tid.

Här har vi en postlagstiftning som är väldigt tydlig. Vi ska kunna lita på posten oavsett om den sköts av ett statligt bolag eller av ett privat bolag.

Det finns också en tillsynsmyndighet, Post- och telestyrelsen, som har ansvar att se till att lagstiftningen efterföljs. Jag noterar att de också har inlett en granskning av postutdelningen i Uppsala för att se vad som har gått fel. Man konstaterar att störningar kan uppstå. Det har hänt förut också, vid extremväder eller liknande. Däremot är längre avbrott av den typ som vi har sett inte acceptabla.

Jag tycker att det är bra att man nu har inlett en granskning för att ta reda på vad som har gått fel och också kan komma med krav om att felen ska åtgärdas. Jag noterar också att Citymail har sagt att de som har drabbats kan skicka in sina anspråk till bolaget. Det är väl min uppmaning till dem som har påverkats negativt här.

Anf. 87 KADIR KASIRGA (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Annika Strandhäll, och den gäller familjeveckan.

Vi socialdemokrater anser att det är viktigt att använda de politiska verktyg som finns till hands och göra det enklare för arbetande föräldrar att få mer tid med de mest värdefulla, det vill säga barnen, speciellt i dessa tider när vi får larmrapporter om att stress ökar den psykiska ohälsan generellt och att ungdomars psykiska ohälsa kryper ned i åldrarna.

En vanlig löntagare har i regel fem veckors semester som oftast används under skolbarnens sommarlov. Sedan tillkommer skolans och förskolans planeringsdagar och dagar för olika möten, som är oerhört viktiga för verksamheten.

Kan statsrådet Annika Strandhäll berätta vilka regler som kommer att gälla vid uttagandet av dagarna i familjeveckan?

Anf. 88 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Fru talman! Tack, ledamoten, för en fråga som är väldigt rolig att få!

Detta känns som något som det kommer att bli fantastiskt att få genomföra under mandatperioden – att underlätta för föräldrar som många gånger har det väldigt stressigt.

Vad det kommer att handla om är att de föräldrar som har barn som är mellan fyra och 16 år kommer att få möjlighet att få tre extra lediga dagar inom ramen för föräldraförsäkringen, tre för vardera föräldern, så att man har en möjlighet att ta ut ledighet när barnen inte kan vara i skolan av andra skäl. Det kan vara planerade utflykter som man vill vara med på. Det kan vara andra saker.

Detta innebär en större frihet för föräldrarna och en större möjlighet att planera tillvaron tillsammans med sina barn.

Respekten för demokrati och mänskliga rättigheter i EU

Anf. 89 THOMAS HAMMARBERG (S):

Fru talman! Min fråga riktas till statsrådet Dahlgren. Den lyder så här: Är det någonting mer som kan göras från svensk sida för att meningsfullt säkerställa att principerna om demokrati och mänskliga rättigheter respekteras av samtliga medlemsstater inom unionen?

Vi har sett och vet att det är en väldigt noggrann granskning av dem som söker medlemskap i unionen. Men när de sedan har blivit medlemmar och finns på insidan verkar det som att det fortfarande finns en brist på möjligheter att verkligen göra dem ansvariga för kränkningar av dessa absolut vägledande principer för hela unionen.

Anf. 90 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan! Svaret är: Ja, det finns mer vi kan göra. Vi har några saker som redan finns på plats. Artikel 7 i fördraget talar om hur man till och med i slutändan kan beröva ett land rösträtten om det inte lever upp till de mest grundläggande kraven. Problemet är att det krävs

enhällighet, och några av de länder som i dag är på kanten här skyddar varandra. Det är alltså en svår process.

Vi har snart en budgetförhandling. Jag tycker att det är tid att nu sätta också budgetverktyget i händerna på oss när det gäller att få alla medlemsstater att respektera de grundläggande rättigheterna. Det ska kosta att inte ta ansvar och att inte göra rätt för sig.

Som Thomas Hammarberg vet finns det i FN-systemet någonting som heter universal periodic review. Det finns nu en diskussion inom EU om att göra något liknande, där man granskar varandra återkommande.

Brexit och dess följder för forskning och innovation

Anf. 91 PIA NILSSON (S):

Fru talman! Den allt överskuggande frågan på EU-området är, som sagt, Storbritanniens utträde ur unionen. Att de väljer att lämna unionen är dåligt för Sverige, för EU och inte minst för britterna själva.

Storbritannien är en av Sveriges viktigaste samarbetspartner vad gäller forskning och innovation. Utträdet kommer att innebära att Sverige förlorar stödet från ett av de mest likasinnade länderna när det gäller just dessa områden. Det är ett förlorat stöd som kan försvaga Sveriges position i kommande ramprogram.

Regeringen har gett Vinnova och Vetenskapsrådet i uppdrag att ta reda på vilka konsekvenser brexit kan få på dessa områden. Min fråga till Hans Dahlgren är: Kan statsrådet ge några reflektioner kring identifierade konsekvenser? Hur kan forskning och innovation i Europa och i Sverige komma att påverkas av Storbritanniens utträde?

Anf. 92 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan! Den är verkligen relevant. Storbritannien är ledande när det gäller forskning och innovation. Jag hörde i går någon berätta att när Storbritannien har lämnat EU kommer det inte att finnas något universitet inom EU som ligger bland de 20 främsta, utan de som vi har i Europa ligger i Storbritannien.

Men det fina i kråksången är att det i det utkast till politisk deklARATION om hur den framtida relationen ska formas mellan EU och Storbritannien, som vi hoppas att vi ska kunna ro i land så småningom, finns en tydlig markering om att vi ska inkludera Storbritannien i det samarbete som handlar om just forskning, utveckling och innovation. Det är något som jag tror att man i London, i Stockholm och i andra huvudstäder gärna vill ta fasta på.

EU-stöd till Etiopiens demokratiska omställning

Anf. 93 ANDERS ÖSTERBERG (S):

Fru talman! Min fråga går till EU-minister Dahlgren.

Etiopien har under det senaste året haft en enorm utveckling. Till skillnad från många andra länder i världen som har gått mot en auktoritär riktning har Etiopien gjort precis tvärtom. De politiska fångarna är frigivna.

Journalisterna är frigivna, och människorättsaktivisterna är frigivna. Dessutom tillåts politiska partier att komma tillbaka och verka fritt i Etiopien igen. Det har också blivit fred med grannlandet Eritrea.

Men det är en stor utmaning att ställa om från ett auktoritärt styre till ett demokratiskt. Etiopien är ett stort land på Afrikas horn med över 100 miljoner invånare. De behöver vårt stöd i processen att ställa om mot demokrati.

Mot bakgrund av den positiva utvecklingen på Afrikas horn skulle jag vilja fråga EU-ministern om det finns några förslag på initiativ som skulle kunna tas inom EU för att bidra till utveckling och fred, inte minst med hänsyn till många av de väpnade gerillor som finns i landet.

Anf. 94 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan! Den är verkligen relevant. Jag måste erkänna att detta är en sak som jag inte har hunnit titta på under mina tio dagar som statsråd. Men det lovar jag att jag ska göra. Jag ber att få återkomma till ledamoten med den information jag kan få fram. När man ser en sådan positiv utveckling på en kontinent där det finns rätt många andra bekymmer och oroshärdar är det klart att vi i Europeiska unionen ska ta fasta på det.

Frågestunden var härmed avslutad.

§ 4 Anmälan om ersättare för statsråd

Förste vice talmannen anmälde att följande ersättare från och med den 1 februari och tills vidare kallats att tjänstgöra i stället för riksdagsledamöter som är statsråd:

Markus Selin (S) för Ibrahim Baylan (S)
Azadeh Rojhan Gustafsson (S) för Mikael Damberg (S)

§ 5 Anmälan om ersättare

Förste vice talmannen anmälde att *Marie Axelsson* (S) skulle tjänstgöra som ersättare för *Alexandra Völker* (S) under tiden för hennes ledighet den 1 februari–31 juli.

§ 6 Anmälan om gruppleddare för partigrupp

Förste vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas partigrupp anmält *Annelie Karlsson* som gruppleddare för partigrupp.

§ 7 Anmälan om kompletteringsval

Prot. 2018/19:45
31 januari

Förste vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält Helene Hellmark Knutsson som ledamot i näringsutskottet samt Annelie Karlsson som ledamot i krigsdelegationen och i Utrikesnämnden och som suppleant i Nordiska rådets svenska delegation.

Förste vice talmannen förklarade valda till

ledamot i näringsutskottet

Helene Hellmark Knutsson (S)

ledamot i krigsdelegationen

Annelie Karlsson (S)

ledamot i Utrikesnämnden

Annelie Karlsson (S)

suppleant i Nordiska rådets svenska delegation

Annelie Karlsson (S)

§ 8 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Skrivelse

2018/19:35 till finansutskottet

Motioner

2018/19:3018 till skatteutskottet

2018/19:3015 till trafikutskottet

2018/19:3017 till skatteutskottet

2018/19:3016 till skatteutskottet

EU-dokument

COM(2019) 48 till miljö- och jordbruksutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 27 mars*.

§ 9 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2018/19:39 Kompletterande bestämmelser till EU:s hamntjänstförordning

2018/19:42 Genomförande av rättshjälpsdirektivet

Prot. 2018/19:45
31 januari

EU-dokument
COM(2019) 53 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av beredskapsåtgärder när det gäller samordning av de sociala trygghetssystemen efter Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen
COM(2019) 65 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om bestämmelser för att möjliggöra en fortsättning av pågående rörlighet i utbildningssyfte inom programmet Erasmus+ i samband med Förenade kungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen

§ 10 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 30 januari

2018/19:25 Anslutningsbiståndet till Turkiet

av *Ludvig Aspling* (SD)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2018/19:26 Djurrättsmotiverad terrorism

av *Magnus Oscarsson* (KD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2018/19:27 Fri hyressättning

av *Mats Green* (M)

till statsrådet Per Bolund (MP)

§ 11 Anmälan om fråga för skriftligt svar

Följande fråga för skriftligt svar hade framställts:

den 30 januari

2018/19:66 Partnerskap med Afrika

av *Ludvig Aspling* (SD)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 30 januari

2018/19:14 Läkemedelsbokens framtid

av *Barbro Westerholm* (L)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:20 En analys av anmälningar om åldersdiskriminering

av *Barbro Westerholm* (L)

till statsrådet Åsa Lindhagen (MP)

2018/19:19 Trafikmedicinska mottagningar

av *Barbro Westerholm* (L)
till socialminister *Lena Hallengren* (S)

2018/19:11 De nya reglerna för arbetsgivardeklaration

av *Barbro Westerholm* (L)
till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2018/19:9 Försäljning av statliga bolag och känslig teknik till främmande makt

av *Björn Söder* (SD)
till näringsminister *Ibrahim Baylan* (S)

2018/19:10 Ratificering av CEPA

av *Björn Söder* (SD)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2018/19:6 Adoptioner från Chile

av *Jon Thorbjörnson* (V)
till socialminister *Lena Hallengren* (S)

2018/19:7 Situationen för fängslade politiker i Turkiet

av *Håkan Svenneling* (V)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2018/19:13 Hungerstrejk för mänskliga rättigheter i Turkiet

av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2018/19:15 Godkännande av vapen

av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet *Jennie Nilsson* (S)

2018/19:16 Vargstammen

av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet *Jennie Nilsson* (S)

2018/19:18 Tjänstemannaansvar

av *Sten Bergheden* (M)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2018/19:17 Migrationsverkets bedömning av konvertiters skyddsskäl

av *Christina Höj Larsen* (V)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 15.17.

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Val av ledamöter i delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol	1
§ 2 Val av suppleanter i delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol	1
§ 3 Frågestund	2
Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN	2
<i>Försäkringskassans verktyg för bedömning av psykisk ohälsa</i>	2
Anf. 2 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M)	2
Anf. 3 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	2
Anf. 4 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M)	2
Anf. 5 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	3
<i>EU-direktiv om kvoterad föräldraförsäkring</i>	3
Anf. 6 JULIA KRONLID (SD)	3
Anf. 7 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	3
Anf. 8 JULIA KRONLID (SD)	3
Anf. 9 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	4
<i>Brexit och situationen för svenskar i Storbritannien</i>	4
Anf. 10 ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 11 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	4
Anf. 12 ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 13 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	4
<i>Fri hyressättning vid nyproduktion av bostäder</i>	5
Anf. 14 MOMODOU MALCOLM JALLOW (V)	5
Anf. 15 Statsrådet PER BOLUND (MP)	5
Anf. 16 MOMODOU MALCOLM JALLOW (V)	5
Anf. 17 Statsrådet PER BOLUND (MP)	6
<i>Situationen i Venezuela och Sveriges agerande i EU</i>	6
Anf. 18 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	6
Anf. 19 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	6
Anf. 20 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	7
Anf. 21 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	7
<i>Förvaltningen av premiepensioner</i>	7
Anf. 22 BARBRO WESTERHOLM (L)	7
Anf. 23 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	7
Anf. 24 BARBRO WESTERHOLM (L)	7
Anf. 25 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	8
<i>Länsstyrelsernas roll</i>	8
Anf. 26 PER-ARNE HÅKANSSON (S)	8
Anf. 27 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	8
Anf. 28 PER-ARNE HÅKANSSON (S)	8
Anf. 29 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	9
<i>Spelbolagsreklam och hushållens skuldsättning</i>	9
Anf. 30 EMMA HULT (MP)	9
Anf. 31 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	9
Anf. 32 EMMA HULT (MP)	10
Anf. 33 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	10
<i>Hamnkonflikten och lagförslag om begränsad strejkrätt</i>	10

Anf. 34	LARS HJÄLMERED (M)	10
Anf. 35	Statsrådet PER BOLUND (MP)	10
Anf. 36	LARS HJÄLMERED (M)	11
Anf. 37	Statsrådet PER BOLUND (MP)	11
<i>Förslaget om en höjd svensk EU-avgift</i>		11
Anf. 38	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	11
Anf. 39	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	11
Anf. 40	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	12
Anf. 41	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	12
<i>Sjukskrivning av unga på grund av psykisk ohälsa</i>		12
Anf. 42	ANNIKA QARLSSON (C)	12
Anf. 43	Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	12
Anf. 44	ANNIKA QARLSSON (C)	13
Anf. 45	Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	13
<i>Pensionärernas villkor</i>		13
Anf. 46	TERESA CARVALHO (S)	13
Anf. 47	Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	14
Anf. 48	TERESA CARVALHO (S)	14
Anf. 49	Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	14
<i>Specialiserad högskoleutbildning för Försäkringskassans anställda</i>		14
Anf. 50	RASMUS LING (MP)	14
Anf. 51	Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	15
Anf. 52	RASMUS LING (MP)	15
Anf. 53	Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S)	15
<i>Det svenska gränsskyddet</i>		15
Anf. 54	TOBIAS BILLSTRÖM (M)	15
Anf. 55	Statsrådet PER BOLUND (MP)	16
Anf. 56	TOBIAS BILLSTRÖM (M)	16
Anf. 57	Statsrådet PER BOLUND (MP)	16
<i>EU:s förmedlemskapsstöd till Turkiet</i>		16
Anf. 58	LUDVIG ASPLING (SD)	16
Anf. 59	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	17
Anf. 60	LUDVIG ASPLING (SD)	17
Anf. 61	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	17
<i>Åtgärder för fler bostäder</i>		17
Anf. 62	MATTIAS VEPSÄ (S)	17
Anf. 63	Statsrådet PER BOLUND (MP)	18
Anf. 64	MATTIAS VEPSÄ (S)	18
Anf. 65	FÖRSTE VICE TALMANNEN	18
Anf. 66	Statsrådet PER BOLUND (MP)	18
<i>Ett utökat tjänstemannaansvar</i>		18
Anf. 67	ERIK OTTOSON (M)	18
Anf. 68	Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	19
Anf. 69	ERIK OTTOSON (M)	19
Anf. 70	Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	19
<i>Kommunal konsumentvägledning</i>		19
Anf. 71	SANNE LENNSTRÖM (S)	19
Anf. 72	Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	20
Anf. 73	SANNE LENNSTRÖM (S)	20

Anf. 74 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	20
<i>Mål om antal sjukdagar</i>	20
Anf. 75 KATARINA BRÄNNSTRÖM (M).....	20
Anf. 76 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	20
Anf. 77 KATARINA BRÄNNSTRÖM (M).....	21
Anf. 78 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	21
<i>Ersättningsjobb till uppsagda från Radiotjänst i Kiruna</i>	21
Anf. 79 IDA KARKIAINEN (S).....	21
Anf. 80 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	21
Anf. 81 IDA KARKIAINEN (S).....	22
Anf. 82 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	22
<i>Regeringens arbetslöshetsmål och jobbpolitik</i>	22
Anf. 83 SAILA QUICKLUND (M).....	22
Anf. 84 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	22
<i>Åtgärder mot förseningar i postgången</i>	23
Anf. 85 GUSTAF LANTZ (S)	23
Anf. 86 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	23
<i>Familjeveckan</i>	24
Anf. 87 KADIR KASIRGA (S)	24
Anf. 88 Statsrådet ANNIKA STRANDHÄLL (S).....	24
<i>Respekten för demokrati och mänskliga rättigheter i EU</i>	24
Anf. 89 THOMAS HAMMARBERG (S).....	24
Anf. 90 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	24
<i>Brexit och dess följder för forskning och innovation</i>	25
Anf. 91 PIA NILSSON (S)	25
Anf. 92 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	25
<i>EU-stöd till Etiopiens demokratiska omställning</i>	25
Anf. 93 ANDERS ÖSTERBERG (S).....	25
Anf. 94 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	26
§ 4 Anmälan om ersättare för statsråd	26
§ 5 Anmälan om ersättare	26
§ 6 Anmälan om gruppledare för partigrupp	26
§ 7 Anmälan om kompletteringsval	27
§ 8 Ärenden för hänvisning till utskott	27
§ 9 Bordläggning	27
§ 10 Anmälan om interpellationer	28
§ 11 Anmälan om fråga för skriftligt svar	28
§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor	28
§ 13 Kammaren åtskildes kl. 15.17.	29